

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ
фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фізичної реабілітації та медико-
біологічних основ фізичного виховання

 Е.О. Жигульова

«29» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КЛІНІЧНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ
ПОРУШЕННЯХ ДІЯЛЬНОСТІ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ

для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою   Фізична реабілітація

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

галузі знань 22 Охорона здоров'я

мова навчання українська

2022-2023 навчальний рік

Розробники програми: Р.Б. Чаплінський, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання

Ухвалено на засіданні кафедри фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання

Протокол № 10 від «29» серпня 2022 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної
програми

Евеліна ЖИГУЛЬОВА

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки “Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності серцево-судинної системи” є формування в студентів знань про клініко-фізіологічний вплив фізичних тренувань на серцево-судинну систему, особливості фізичної реабілітації при різних захворюваннях серця, формування практичних вмінь і навичок щодо фізичної реабілітації при захворюваннях серцево-судинної системи.

2. Обсяг дисципліни.

Найменування показників	Характеристика освітнього процесу
	дenna форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	2-3-й рік
Семестр вивчення	IV-V семестр
Кількість кредитів ЄКТС	8 кредити
Загальний обсяг годин	240 годин
Кількість годин навчальних занять	120 годин
Лекційні заняття	40 години
Практичні заняття	-
Семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	80 години
Самостійна робота	120 години
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумовами для вивчення освітнього компоненту «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності серцево-судинної системи» є обов'язкові освітні компоненти професійної підготовки «Анатомія людини», «Біологічні аспекти фізичної терапії, ерготерапії», «Вступ до спеціальності».

5. Програмні компетентності навчання.

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності серцево-судинної системи» у здобувачів першого (бакалаврського) рівня формуються наступні **загальні компетентності**: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність працювати в команді; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні фахові компетентності: здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я; здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії; здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини; здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії; здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта; здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати; здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни.

За результатами вивчення обов'язкового компоненту професійної підготовки «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності серцево-судинної системи» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання: спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень; застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію; трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП); діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики; реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії; здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності; обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність; безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування; вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями

тощо, у мультидисциплінарній команді; проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп; оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифіковувати поточну діяльність; оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності серцево-судинної системи» здобувачі вищої освіти повинні знати:

- Питання клініко-фізіологічного впливу фізичних тренувань на серцево-судинну систему, особливостей фізичної реабілітації при ішемічній хворобі серця, стенокардії, інфаркті міокарда, артеріальній гіпертензії, артеріальній гіпотензії, у хворих ішемічною хворобою серця, що перенесли операцію аортокоронарного шунтування, порушенні обміну речовин – ожирінні та цукровому діабеті.
- Вклад українських вчених у становленні фізичної реабілітації при серцево-судинних захворюваннях.
- Питання охорони праці і техніки безпеки при роботі з обладнанням.
- Принципи роботи з джерелами знань: навчальною літературою, спеціальною науковою літературою, документами, довідниками, періодичною пресою.
- Основні принципи отримання, збору, аналізу, порівняння, систематизації і узагальнення інформації, практику підготовки інформаційних і науково-методичних матеріалів.
- Способи обробки, аналізу та представлення результатів, отриманих в процесі виконання досліджень.

вміти:

- Ефективно застосовувати теоретичні професійні знання у практичній діяльності.
- Володіти різними засобами фізичної реабілітації при серцево-судинних захворюваннях та порушенні обміну речовин.
- На практиці застосовувати знання щодо засобів фізичної реабілітації при серцево-судинних захворюваннях, порушенні обміну речовин та їх поєднання.
- Використовувати навчально-лабораторне обладнання, технічні засоби навчання.
- Підготувати, здійснити постановку та проведення лабораторних робіт.
- Проводити лекційну і пропагандистську роботу.

7. Методи навчання:

Словесні, наочні та практичні методи, технології дистанційного навчання. Демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод,

навчальна дискусія/дебати, аналіз ситуації, робота в групах (команді), проектна технологія, аналіз конкретних ситуацій, використання лабораторного та мультимедійного обладнання у спеціалізованих кабінетах. Навчання через залучення до дослідницької діяльності у студентських наукових гуртках/проблемних групах.

8. Засоби діагностики результатів навчання: завдання поточного контролю: завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах, виконання завдань, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; самостійна робота студентів; модульна контрольна робота; семестровий контроль у формі екзамену.

9. Програма навчальної дисципліни.

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	разом	у тому числі				
		л	п	лаб	с.р.	
1	2	3	4	5	6	
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
“Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи”						
Тема 1. Клініко-фізіологічне обґрунтування впливу фізичних тренувань на серцево-судинну систему.	20	4	-	6	10	
Тема 2. Ішемічна хвороба серця.	41	6	-	14	21	
Тема 3. Інфаркт міокарда.	58	10	-	20	28	
Разом за змістовим модулем 1	119	20	-	40	59	
Змістовий модуль 2.						
“Фізична реабілітація при серцево-судинних захворюваннях та порушеннях обміну речовин”						
Тема 1. Гіперто-нічна хвороба.	26	4	-	8	14	
Тема 2. Гіпотензія артеріальна.	24	4	-	8	12	
Тема 3. Реабілітація хворих IXC, що перенесли операцію аортокоронарного шунтування.	24	4	-	8	12	
Тема 4. Порушення обміну речовин. Ожиріння.	23	4	-	8	11	
Тема 5. Порушення обміну речовин. Цукровий діабет.	24	4	-	8	12	
Разом за змістовим модулем 2	121	20	-	40	61	
Разом годин	240	40	-	80	120	

10. Форми та методи поточного і підсумкового контролю.

Оцінювання проводиться у формах поточного контролю (оцінка індивідуальних усних та письмових опитувань, контроль на навчальній платформі Moodle;); контроль практичних навичок (ситуаційні завдання, вирішення типових практичних завдань, робота у групах, обговорення

отриманих результатів лабораторних робіт), оцінювання індивідуальної роботи (демонстрація презентацій власних досліджень, доповіді на наукових конференціях, публікаційна активність). Підсумковий семестровий контроль – екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль (60 балів)		Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1 (30 балів)	Змістовий модуль 2 (30 балів)		
Поточний контроль <i>(сума рейтингової оцінки за навчальні заняття та оцінки за самостійну роботу)</i>	Поточний контроль <i>(сума рейтингової оцінки за навчальні заняття та оцінки за самостійну роботу)</i>	МКР	
30 балів	20 балів	10 балів	40 100

Самостійна робота:

- «відмінно» – 3 балів,
- «добре» – 2 бали,
- «задовільно» – 1 бали,
- «незадовільно» – 0 балів.

Виконання і захист презентацій

Критеріями оцінювання презентаційних робіт є повнота розкриття теми, висвітлення сучасного стану та перспективних змін об'єкта дослідження, дотримання логіки та послідовності викладу, якісне оформлення презентації з дотриманням вимог вищої школи, володіння матеріалом обраної теми при презентації. Максимальна кількість балів за презентацію з її захистом – 5 балів.

Оцінка (*відмінно*) – якщо:

- тема презентації актуальна та відзначається практичною спрямованістю;
- у роботі здійснено грунтовний аналіз усіх аспектів проблеми;
- використано сучасні джерела, у тому числі періодичні видання, монографії, які дають змогу висвітлити теоретичні й прикладні аспекти теми;
- матеріал роботи добре структурований, логічно викладений та побудований на конкретному прикладі;
- висновки відповідають завданням роботи, свідчать про реалізацію мети дослідження;
- рекомендації є обґрунтованими та мають практичну значущість;
- роботу оформлено з дотриманням встановлених правил.

Оцінка (*добре*) – якщо:

- тема презентації актуальна;
- у роботі здійснено аналіз основних аспектів проблеми;
- використано джерела, які дають змогу розкрити теоретичні й прикладні аспекти теми; матеріал роботи структурований, логічно викладений та побудований на конкретному прикладі;
- висновки відповідають завданням роботи;
- рекомендації мають практичну спрямованість;
- оформлення роботи в цілому відповідає встановленим правилам.

Оцінка (задовільно) – якщо:

- здійснений студентом теоретичний аналіз не повною мірою відповідає темі, меті і завданням дослідження;
- використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему;
- висновки не повністю відповідають завданням роботи;
- рекомендації недостатньо обґрунтовані;
- робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є певні недоліки.

Оцінка (незадовільно) – якщо:

- здійснений студентом аналіз не відповідає темі, меті і завданням дослідження;
- у змісті презентації не аналізується об'єкт дослідження, певні положення не ілюструються (в т.ч. таблицями, графіками тощо).
- студент не використовував необхідні літературні, нормативні джерела і статистичні дані;
- висновки не відповідають завданням роботи;
- оформлення роботи не відповідає встановленим правилам.

Рейтингова оцінка за навчальні заняття r_k :

Змістовий модуль 1 – 27 балів.

Змістовий модуль 2 – 17 балів.

Семестровий екзамен (40 балів)

Екзаменаційний білет складається з трьох питань.

Питання екзаменаційного білета оцінюються за 12-ти бальною системою відповідно до встановлених критеріїв оцінювання знань здобувачів.

Сумарна оцінка за екзамен розраховується за формулою:

Наприклад, здобувач отримав 10 балів за відповідь на перше запитання, 8 балів за відповідь на 2 запитання та 7 балів за третє питання.

Оцінка за екзамен:

1. $(10+8+7)/3=8,3$.
2. $(8,3*0,05+0,4)*40=33$ бали

Загальне оцінювання екзамену:

40-36 балів – високий рівень;

35-30 балів – достатній рівень;

29-24 бали – середній рівень;

23 бали і менше – початковий рівень.

Оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС	Рекомендовані системою ЄКТС статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзамен аційна	залікова
90-100 і більше	A (відмінно)/Excellent	10	відмінно	Зараховано/ Passed
82-89	B (добре)	25	добре	
75-81	C (добре)/Good	30		
67-74	D (задовільно)/Satisfactory	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)/Enough	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail		незадовільно	не зараховано /Fail
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/Fail			

**Критерій та норми оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти з освітнього компоненту
«Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності серцево-судинної системи»**

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (поняттійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.
	2	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання

		вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обгунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у деяко змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.

	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обгунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
--	----	--

Модульна контрольна робота (10 балів)

Після вивчення змістового модуля здобувачі вищої освіти пишуть модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР складається з трьох питань, кожна письмова відповідь на питання оцінюється за 12-балльною шкалою з наступним перерахунком рейтингової оцінки відповідно до розподілу балів за кожне питання за формулою:

$$\text{ОЦ} = (0,05 \times X) + 0,4 \quad \text{х ваговий бал питання} = \text{рейтингова оцінка з питання},$$

де X – оцінка поточної успішності студента за питання відповідно до 12-балльної шкали.

Розподіл балів поточної успішності студентів

1 питання	2 питання	3 питання	Загальна сума балів
3 бали	3 бали	4 бали	10 балів

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

- підготовка конкурсної наукової роботи;

- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;

- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;

- волонтерська діяльність.

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності серцево-судинної системи»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої

освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Мультимедійна лекційна аудиторія (220), ноутбук або персональний комп’ютер, мережа Інтернет, модульне об’ектно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet.

Матеріально-технічне забезпечення для проведення лабораторних занять: таблиці, секундоміри, сантиметрові стрічки.

14. Рекомендована література.

Основна

1. Мухін В.М. Фізична реабілітація. Київ: Олімпійська література, 2005. 470 с.

2. Назар П.С., Шахліна Л.Г. Загальний та спеціальний догляд за хворими з елементами фізичної реабілітації. Київ: Олімпійська література, 2007. 346 с.
3. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: [підручник: за загальною редакцією Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука]. Тернопіль: ТДМУ, 2018. 372 с.
4. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації. К.: Медицина, 2006. 256 с.
5. Практичні аспекти фізичної терапії та ерготерапії: [навчальний посібник, Н.А. Добровольська, А.С. Тимченко, В.П. Голуб та ін.; під ред. Н.А. Добровольської, О.В.Федорича, А.С. Тимченка, І.П. Радомського]. К.: Видавничий дім “Гельветика”, 2021. 368 с.
6. Чаплінський Р.Б. Фізична реабілітація при серцево-судинних захворюваннях. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка, 2013. 312 с.
7. Чаплінський Р.Б. Фізична реабілітація при серцево-судинних захворюваннях: навчальний посібник [Електронний ресурс] / Р.Б. Чаплінський. Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка, 2015. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см.

Допоміжна

1. Апанасенко Г.А. Физическое развитие у детей и подростков. К.: Здоров'я, 1985. 80 с.
2. Дубогай О.Д., Завацький В.І., Короп Ю.О. Методика фізичного виховання студентів, віднесеніх за станом здоров'я до спеціальної медичної групи. Луцьк: Надстир'я, 1995. 200 с.
3. Заболевания серца и реабилитация: [под. ред. М.Л. Поллока, Д.Х. Шмидта]. Киев: Олимпийская литература, 2000. 406 с.
4. Мурза В.П. Фізичні вправи і здоров'я. К.: Здоров'я, 1991. 256 с.
5. Чаплінський Р.Б. Бутов Р., Чаплінська Л.В. Педагогічні передумови фізичної терапії хворих інфарктом міокарда на стаціонарному етапі. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол.: Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А. С. 2020. Випуск 17. С. 91-97.
6. Чаплінський Р.Б. Особливості санаторного етапу реабілітації хворих інфарктом міокарда // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. / [редкол.: І.І. Стасюк (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. 2018. Вип. 11. С. 363-369.
7. Чаплінський Р.Б. Детермінанти психологічної реабілітації хворих гострим інфарктом міокарда // Вісник Кам'янець-Подільського

- національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. Вип. 10. С. 565-574.
8. Чаплінський Р.Б., Чаплінська Л.В. Комплексна система фізичної терапії хворих з інфарктом міокарда. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. Вип. 21. С. 358-359.
9. Чаплінський Р.Б., Чаплінська Л.В. Психоемоційні порушення у хворих із хворобами системи кровообігу. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 20, у 3-х томах. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Т. 2. С. 152-153.
10. Чаплінський Р.Б., Чаплінська Л.В. Програми фізичних тренувань при гіпертонічній хворобі. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 19, у 3-х томах. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Т. 2. С. 123-124.
11. Чаплінський Р.Б., Чаплінська Л.В. Фізичні тренування хворих, що перенесли інфаркт міокарда у домашніх умовах за індивідуальною програмою. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 18, у 3-х томах. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2019. Т. 2. С. 116-118.
12. Чаплінський Р.Б., Чаплінська Л.В. Тривалі фізичні тренування – важлива складова частина реабілітації хворих ішемічною хворобою серця // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 17, у 3-х томах. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. Т. 2. С. 137-138

13. Чаплінський Р.Б., Чаплінська Л.В. Психологічний аспект реабілітації хворих інфарктом міокарда на післястационарному етапі // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів: вип. 16, у 3-х томах. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. Т. 2. С. 131-132.

15. Рекомендовані джерела інформації.

1. Корисні ресурси Інтернету:

Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія	http://sportmedicine.uni-sport.edu.ua/
Медична газета «Здоров'я України»	https://health-ua.com/newspaper/med_gaz_zu
Український медичний часопис	https://www.umj.com.ua/
Актуальні питання гігієни праці та професійної патології	https://imtuik.org.ua/rada-molodyh-vchenyh-2021/
http://www.nbuu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
http://lib.meta.ua	Бібліотека
http://www.lib.ua-ru.net	Студентська електронна бібліотека
library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf	Бібліотека МАУП